

af lignende Indhold, som en Lov har, der for-
 kastes enten af det ene Thing eller af begge
 Thing. Derfor den høitærede Justitsminister
 ingen Betænkelse finder derved, skulde jeg
 være tilbøielig til at stemme mod § 5.

Stampe: Ja, jeg skal dog ogsaa tillade
 mig at udtale et Par Ord om denne saa meget
 omhandlede, omdebatterede, jeg kunde næsten
 sige berømte Bestemmelse i § 5. Det er just
 ikke altid Tilfældet, at man holder meget af,
 hvad der er berømt, og det er heller ikke Til-
 fældet med mig, hvad denne Bestemmelse an-
 gaaer. Jeg vilde ønske, at det udmærkede
 Foredrag, som jeg nylig har havt Leilighed til
 at høre af den høitærede Landstingsmand for
 Kjøbenhavn (Blechingberg), maatte tilligemed
 de faa Ord, jeg efter ringe Gvne vil tillade
 mig at udtale, ledsage denne Bestemmelse til
 Graven; men jeg har rigtignok ikke det Haab,
 at, om ogsaa Bestemmelsen skulde døe i dette
 Thing, at den saa alligevel ikke igjen skulde
 opstaae. Jeg skal blot tillade mig at antyde
 med et Par Ord de Mangler, Inconseqventer,
 Ufuldkommenheder og Ubilligheder, der efter
 min Formening findes i den omhandlede Bes-
 temmelse. Den høitærede Landstingsmand,
 jeg nys tillod mig at nævne, antydede s. Ex.,
 at Loven ikke indeholdt nogen Bestemmelse for
 det Tilfælde, at den afsdøde Fæster ikke havde
 Livsarvinger. Vi have for det Tilfælde ingen
 Bestemmelse i Loven om, hvorledes der da skal
 forholdes med Fæstet, om det er tilladt at
 sælge det underhaanden, eller om det ogsaa i
 dette Tilfælde er absolut nødvendigt, at det
 sælges ved offentlig Auction. Jeg skal dernæst
 tillade mig at henvise til, at Lovforslaget ud-
 trykkelig bestemmer, at det er Livsarvingerne af
 den sidste Fæster, som alene ere berettigede til
^{1/4} af Kjøbesummen for Gaarden. Jeg skal nu
 tillade mig at nævne et Tilfælde, hvor det
 forekommer mig at ville være uretfærdigt.
 Naar nemlig en Gaardmands Enke har
 Børn af første Egteskab, og gifter sig igjen,
 men har ikke Børn af det andet Egteskab, og
 hendes anden Mand døer og Konen ogsaa
 døer, og Gaarden saa bliver fæstet, saa
 skulle hendes Børn af første Egteskab udelukkes
 fra Nydelsen af denne Fjerdedeel, fordi de ikke
 ere Livsarvinger af den sidste Fæster; og dette

forekommer mig ubilligt, isald den hele Bestem-
 melse i sig selv var billig. Man har som
 Grund for denne Bestemmelse anført, at der
 skulde existere en Slags Retsbevidsthed hos
 Godsseierne i Danmark om, at Livsarvinger
 efter Fæsterne skulde have Gaarden i Fæste.
 Jeg maa benægte, at denne Retsbevidsthed har
 existeret, skjøndt jeg meget gjerne vil indrømme,
 at det har været Tilfældet ved den Huma-
 nitetsfølelse, som virkelig har hersket hos den
 allerførste Deel af Danmarks Godsseiere, at, naar
 Livsarving har faaet Gaarden i Fæste efter
 Forældrenes Død. Men jeg vil dog nu tillade
 mig at spørge, om der ogsaa existerer den
 Retsbevidsthed, at Børn, som ligge i Buggen,
 skulle have Gaarden i Fæste, og, naar Fæste-
 ren døer og efterlader sig saa smaa Børn,
 skulle de ogsaa have en Fjerdedeel, — om der
 da ogsaa existerer en Retsbevidsthed om, at, naar
 en Fæster efterlader sig mindre gode, jeg vil
 ikke sige vanartede, Børn, som det er tydeligt
 ville være uskikkede til at drive en Gaard, disse da
 skulle have Gaarden i Fæste? det vilde uden
 Tvivl have været et meget uheldigt Tilfælde,
 om sli en Retsbevidsthed havde existeret. Der-
 næst kan jeg ikke komme til nogen klar An-
 skuelse om, hvorfor det netop skal være en Fjer-
 dedeel, disse Livsarvinger skulle have, hvorfor
 det ikke ligesaa godt skulde være en Trediedeel
 eller en Femtedel. Jeg har bestandig seet denne
 Fjerdedeel nævne, men aldrig noget Argument
 for, hvorfor det netop skulde være en Fjerdedeel.
 Den høitærede Landstingsmand fra Kjøben-
 havn, som nys talte, henviste ogsaa til Fæste-
 tvangen. Jeg skal i denne Anledning tillade
 mig at bemærke, at ved de Underhandlinger,
 som i sin Tid sandt Sted mellem det høitærede
 Justitsministerium og det høitærede Indenrigs-
 ministerium om Afhændelse til fri Eiendom af
 Lehnenes Bøndergods, blev det udtrykkelig af
 Indenrigsministeren gjort gjældende, at ved Fæ-
 stetvangs Ophør burde Fæsterens Efterladte
 have en Fjerdedeel af den forøgede Salgswardi,
 som et Fæstet maatte antages at faae ved
 Fæstetvangens Ophævelse, fordi Fæstetvangen
 var et Privilegium for Fæstebondestanden. I
 denne Lov er der imidlertid aldeles ikke Tale
 om Fæstetvangs Ophør. I det Tilfælde nu,
 at en Lehnsbesidder har selv kjøbt Fæstet, det